

Vedecký časopis Právnickej fakulty

ACTA FACULTATIS
IURIDICAE
UNIVERSITATIS
COMENIANAE

Tomus XXXIII

č. 1/2014

Univerzita Komenského v Bratislave, Právnická fakulta
Bratislava 2014

Redakčná rada/Redaktionsrat/Body of Editors

Predseda
Editor in Chief
Vorsitzender

prof. JUDr. Pavol Kubíček, CSc.

Členovia
Editors
Mitglieder

prof. JUDr. Jozef Beňa, CSc.
prof. JUDr. Ľubor Cibulka, CSc.
doc. JUDr. Ľubomír Fogaš, CSc.
prof. Symeon Karagiannis (France)
JUDr. Ondrej Laciak, PhD.
doc. JUDr. Ján Matlák, CSc.
prof. dr hab. Krzysztof Skotnicki (Poland)
prof. JUDr. Pavel Šámal, PhD. (ČR)
prof. Dr. Miroslav Vítěz (Serbia)
prof. JUDr. Marián Vrabko, CSc.
doc. JUDr. Peter Vršanský, CSc.

Tajomníčka redakčnej rady

Board of Editors Secretary
Redaktionsassistentin

Mgr. Eva Vlková

Recenzenti	Mgr. Eva Dudasová	JUDr. Edit Hajnišová, PhD.
Reviewers	JUDr. Juraj Hamul'ák, PhD.	JUDr. Jana Henčeková, PhD.
Rezensenten	JUDr. Lucia Hurná, PhD.	JUDr. Gabriela Kubíčková, CSc.
	JUDr. Peter Kukliš, CSc.	JUDr. Petronela Luprichová
	prof. JUDr. Karel Marek, CSc.	doc. PhDr. Tatiana Machalová, CSc.
	prof. JUDr. Stanislav Mráz, CSc.	doc. JUDr. Matúš Nemeč, PhD.
	JUDr. Petr Osina, PhD.	JUDr. Mária Sciskalová, PhD.
	doc. JUDr. Mária Srebalová, PhD.	Mgr. Mária Szetei

Príspevky boli spracované k 28. 4. 2014 a neboli jazykovo upravené.
Vedecký časopis Právnickej fakulty vychádza dvakrát do roka.
Číslo 1/2014 vyšlo v júni 2014. IČO vydavateľa 00 397 865

© Univerzita Komenského v Bratislave, 2014

Požiadavky na výmenu:

Any information and exchange requests may be addressed to:
Die Adresse für den Literaturaustausch:

Univerzita Komenského v Bratislave
Právnická fakulta – Knižnica
Šafárikovo nám. 6
P. O. Box 313
810 00 Bratislava 1
Slovakia
e-mail: kniznica@flaw.uniba.sk
http://www.flaw.uniba.sk

EV 4725/12

ISSN 1336-6912

Odporúčaná cena 5,- € bez DPH

OBSAH

JUDr. Jana Duračinská, PhD.

Ingerencia procesu verejného obstarávania na zmluvy uzatvorené na základe tohto procesu

Public procurement process interference with contracts concluded on the basis of this process

Ingenenz des Ausschreibungsverfahrens auf die aufgrund dieses Verfahrens abgeschlossenen Verträge

JUDr. Milan Hodás, PhD.

Úradný vestník Európskej únie v elektronickej forme a poznateľnosť práva

Official Journal of the European Union in electronic form and recognizability of the law

Amtsblatt der Europäischen Union in elektronischer Form und Erkennbarkeit des Rechts

JUDr. Ing. Ladislav Hrtánek, PhD.

Pokračovanie aktuálnej reformy verejnej správy v kontexte programu ESO

Continuation of the current reform of public administration in the context of ESO program

Die Folge der Reform der öffentlichen Verwaltung hinsichtlich des Programms ESO

Doc. JUDr. Mária Srebalová, PhD. 1

Právo byť vypočutý v zásadách správneho konania

Right to be heard within the principles of administrative procedure

Grundsatz des Gehörs als einer der allgemeinen Verwaltungsgrundsätze

JUDr. Renáta Šínová, Ph.D.

Několik poznámek k dokazování v řízení ve statusových věcech manželských

Some notes on taking evidence in divorce proceedings or marriage annulment

Quelques remarques sur obtention des preuves dans les procédures pour déclarer divorce ou nullité de mariage

JUDr. Martin Turčan, PhD.

Kelsenovská a americká koncepcia ústavného súdництва

Kelsenian and American concept of constitutional review

Kelsenische und amerikanische Konzeption des Verfassungsgerichtswesens

JUDr. Ing. Michal Turošík, PhD.

Závazky podľa civilného, honorárneho a prirodzeného práva

Obligations under civil, honorary and natural law

Verbindlichkeiten nach dem Zivil-, Amts- und Naturrecht

Doc. JUDr. Peter Vršanský, CSc.

**Analýza právnej úpravy použitia sily v medzinárodnom práve
v kontexte vývoja vzťahov medzi Ruskom a Ukrajinou**

Legal analysis of the international law regulations related to the Use of Force
in the light of developments in relations between Russia and Ukraine

Die Analyse der Rechtsregelung von Gewaltanwendung im internationalen
Recht hinsichtlich der Entwicklung von Beziehungen zwischen Russland
und der Ukraine

RECENZIE

GÁBRIŠ, T.: MOSNÝ, Peter a kolektív: *Právnohistorická realita sociálnej doktríny
20. storočia*. Krakov : Spolok Slovákov v Poľsku, 2013. 288 s.

GÁBRIŠ, T.: VYŠNÝ, Peter – PUCHOVSKÝ, Ján – ŠOŠKOVÁ, Ivana: *Svetové
dejiny štátu a práva*. Trnava : Typi Universitatis Tyrnaviensis, 2013. 319 s.

GÁBRIŠ, T.: ŠTENPIEN, Erik: *Svetové dejiny štátu a práva*. 2. dopl. vyd.
Košice : Univerzita Pavla Jozefa Šafárika, 2013. 228 s.

INGERENCIA PROCESU VEREJNÉHO OBSTARÁVANIA NA ZMLUVY UZATVORENÉ NA ZÁKLADE TOHTO PROCESU

JUDr. Jana Duračinská, PhD.

Univerzita Komenského v Bratislave, Právnická fakulta
Katedra obchodného, finančného a hospodárskeho práva

Ingerencia procesu verejného obstarávania na zmluvy uzatvorené na základe tohto procesu

Príspevok je zameraný na problematiku ingerencie procesu verejného obstarávania na zmluvy uzatvorené na základe procesu verejného obstarávania a taktiež v tejto súvislosti na interakciu princípov verejného obstarávania a princípov obchodno-závazkových vzťahov. Príspevok sa zaoberá vplyvom procesu verejného obstarávania na právne postavenie účastníkov zmluvy, ktorá je výsledkom tohto procesu. Z hľadiska vydávania referencií zo strany verejných obstarávateľov poukazuje príspevok na význam obsahu zmluvných podmienok a na postup pri uzatváraní dodatkov k zmluvám uzatvoreným na základe procesu verejného obstarávania po novele zákona o verejnom obstarávaní č. 95/2013 Z. z.

Public procurement process interference with contracts concluded on the basis of this process

The article focuses on the issues of interference of the public procurement process with contracts concluded within this process and also on the collision/interaction of the principles of public procurement with principles/rules of commercial relations. It deals with the influence of public procurement process on the legal status of parties to contract; i.e. contract representing the result of a public procurement process. Referring to issuance of references by public procurers the article highlights the importance of the contents of contractual obligations and the procedure of conclusion of amendments to the contracts concluded in compliance with public procurement process following the amendment of the Public Procurement Act No. 95/2013 Coll.

Ingerenz des Ausschreibungsverfahrens auf die aufgrund dieses Verfahrens abgeschlossenen Verträge

Der Beitrag wird auf die Problematik der Ingerenz des öffentlichen Ausschreibungsverfahrens auf die Verträge, die aufgrund dieses Verfahrens geschlossen werden und auch auf die Interaktion der Prinzipien der öffentlichen Ausschreibung und der Prinzipien des Handels- und Schuldverhältnisses, gerichtet. Der Beitrag befasst sich mit dem Einfluss des Ausschreibungsverfahrens auf die Rechtsstellung der Teilnehmer des Vertrags, der ein Ergebnis der öffentlichen Ausschreibung ist. Der Beitrag weist, aus der Sicht der Herausgabe der Referenzen seitens der öffentlichen Auftraggeber, auf die Bedeutung der Vertragsbedingungen und gleichzeitig auf den Fortgang beim Abschluss des Nachtrages zum Vertrag nach der Novelle des Gesetzes Nr. 95/2013 Z. Z. über öffentlichen Ausschreibungen hin, der aufgrund der öffentlichen Ausschreibung abgeschlossen wird.

Kľúčové slová: verejné obstarávanie, zmluvné podmienky, verejná zákazka, referencie, princípy verejného obstarávania, zásady obchodno-záväzkových vzťahov, uzatváranie dodatkov

Keywords: public procurement, contractual obligations, public contracts, references, principles of public procurement, rules of commercial relations, conclusion of amendments

Schlüsselbegriffe: öffentliche Ausschreibung, Vertragsbedingungen, öffentlicher Auftrag, Referenzen, Prinzipien der öffentlichen Ausschreibung, Prinzipien des Handels- und Schuldverhältnisse, Abschluss des Vertragsnachtrages

ÚRADNÝ VESTNÍK EURÓPSKEJ ÚNIE V ELEKTRONICKEJ FORME A POZNATEĽNOSŤ PRÁVA

JUDr. Milan Hodás, PhD.

Univerzita Komenského v Bratislave, Právnická fakulta
Katedra ústavného práva

Úradný vestník Európskej únie v elektronickej forme a poznateľnosť práva

Hektika doby v kombinácii s infláciou právnych predpisov a ich novelizácií spôsobuje, že publikovaním tlačenej formy právneho predpisu sú právne normy pre ich adresátov nedostupné. Zavedenie autentickej elektronickej verzie Úradného vestníka Európskej únie má potenciál zlepšiť dostupnosť práva Európskej únie. Adresát právnej normy sa v právnom poriadku môže lepšie orientovať využívajúc možnosti elektronického vyhľadávania. Podporuje sa aj zavedenie európskeho identifikátora právnych predpisov (ELI), ktorý môže zabezpečiť interoperabilitu online verzií právnych predpisov členských štátov a právnych aktov Európskej únie, čo opäť adresátom právnych noriem uľahčuje poznanie práva Európskej únie.

Official Journal of the European Union in electronic form and recognizability of the law

Hectic time in combination with inflation of legislation and its amendments makes legal norms unavailable for their addressees by publishing of the printed form of law. The introduction of authentic electronic version of the Official Journal of the European Union has the potential to improve the availability of European Union law. The addressee of legal provision can better orient oneself in legal system using electronic search options. European Union promotes the introduction of European legislation identifier (ELI), which can ensure the interoperability of online versions of the laws of member states and legal acts of the European Union and what again facilitates knowledge of European Union law for addressees of legal norms.

Amtsblatt der Europäischen Union in elektronischer Form und Erkennbarkeit des Rechts

Hektische Zeit in Verbindung mit der Inflation von Rechtsvorschriften und deren Änderungen verursacht, dass die Veröffentlichung einer gedruckten

Form der Rechtsvorschriften die Rechtsnormen für ihre Adressaten unzugänglich macht. Die Einführung der authentischen elektronischen Version des Amtsblatts der Europäischen Union hat das Potenzial, die Verfügbarkeit von Recht der Europäischen Union zu verbessern. Der Adressat der Rechtsnorm kann sich mit der Hilfe der elektronischen Suchmöglichkeiten in der Rechtsordnung besser orientieren. Die Europäische Union fördert die Einführung des europäischen Kennzeichners von Rechtsvorschriften (ELI), die die Interoperabilität der Online-Versionen der Rechtsvorschriften der Mitgliedstaaten und Rechtsakte der Europäischen Union gewährleisten kann, was den Adressaten der Rechtsnormen wiederum die Erkenntnis des EU-Rechts erleichtert.

Kľúčové slová: dostupnosť prameňov práva, lex non promulgata non obligat, Úradný vestník Európskej únie, elektronická publikácia právnych predpisov, európsky identifikátor právnych predpisov (ELI), právna istota, vyhľadávanie informácií, interoperabilita

Keywords: accessibility of sources of law, lex non promulgata non obligat, Official Journal of the European Union, electronic publication of legislation, European legislation identifier (ELI), recognition of law, legal certainty, search for information, interoperability

Schlüsselbegriffe: Verfügbarkeit von Rechtsquellen, lex non promulgata non obligat, Amtsblatt der Europäischen Union, elektronische Veröffentlichung von Gesetzen, europäischer Kennzeichner von Rechtsvorschriften (ELI), Erkennbarkeit des Rechts, Rechtssicherheit, Auffinden von Informationen, Interoperabilität

POKRAČOVANIE AKTUÁLNEJ REFORMY VEREJNEJ SPRÁVY V KONTEXTE PROGRAMU ESO

JUDr. Ing. Ladislav Hrtánek, PhD.

Univerzita Komenského v Bratislave, Právnická fakulta
Katedra pracovného práva a práva sociálneho zabezpečenia

Pokračovanie aktuálnej reformy verejnej správy v kontexte programu ESO

Predmetom predloženého príspevku je problematika a analýza aktuálnej reformy verejnej správy v kontexte platnej legislatívy. V príspevku sú uvedené problémy aktuálnej reformy verejnej správy a taktiež riešenia. Tieto riešenia predstavujú návrhy na legislatívne úpravy daného stavu v záujme zvýšenia efektivity výkonu celej verejnej správy.

Continuation of the current reform of public administration in the context of ESO program

The article analyses the current public administration reform in the context of the latest legislative developments. It focuses on the challenges of the ongoing public administration reform and provides some possible solutions. These solutions represent legislative proposals to regulate the current situation for the purpose of increasing efficiency of the public administration performance.

Die Folge der Reform der öffentlichen Verwaltung hinsichtlich des Programms ESO

Das Thema des Artikels ist die Problematik und die Analyse der aktuellen Reform der öffentlichen Verwaltung im Kontext der aktuellen Legislative. In dem Artikel werden die individuellen Probleme der aktuellen Reform der öffentlichen Verwaltung und deren Lösungen, die die konkreten Vorschläge zur Modifizierung der gegenwärtigen Rechtsregelung im Interesse der erhöhten Effizienz der ganzen öffentlichen Verwaltung darstellen, behandelt.

Kľúčové slová: verejná správa, štátna správa, reforma verejnej správy, vláda, samospráva, proces

Keywords: public administration, civil service, reform of public administration, government, self government, process

Schlüsselbegriffe: öffentliche, staatliche Verwaltung, Reform öffentlicher Verwaltung, Regierung, Selbstverwaltung, Prozess

PRÁVO BYŤ VYPOČUTÝ V ZÁSADÁCH SPRÁVNEHO KONANIA¹

Doc. JUDr. Mária Srebalová, PhD.

Univerzita Komenského v Bratislave, Právnická fakulta
Katedra správneho a environmentálneho práva

Právo byť vypočutý v zásadách správneho konania

Cieľom článku bolo analyzovať právo byť vypočutý podľa zákona o priestupkoch a správneho poriadku. Výsledky analýzy majú prispieť k úvahám o novej právnej úprave správneho trestania v Slovenskej republike.

Right to be heard within the principles of administrative procedure

The aim of the article is to analyze the right to be heard under the Minor Offences Act and the Administrative Procedure Act. The results of the analysis would contribute to the reflection on the new legislation of administrative punishment in the Slovak Republic.

Grundsatz des Gehörs als einer der allgemeinen Verwaltungsgrundsätze

Das Ziel des Beitrages ist die Analyse des Rechts angehört zu werden nach dem Gesetz über die Ordnungswidrigkeiten sowie der Verwaltungsordnung. Die Ergebnisse der Analyse sollen zu den Erwägungen über die neue Rechtsregelung von Strafen im Bereich des Verwaltungsstrafrechts der Slowakischen Republik beitragen.

Kľúčové slová: zásady správneho konania, právo byť vypočutý, správne trestanie, prax správnych orgánov, judikatúra súdov

Keywords: principles of administrative procedure, right to be heard, administrative punishment, administrative practice, case law

Schlüsselbegriffe: Grundsätze des Verwaltungsstrafverfahrens, das Recht angehört zu werden, Verwaltungsstrafe, Verwaltungspraxis, Rechtsprechung

¹ Príspevok bol spracovaný v rámci grantu Právna úprava správneho súdnictva v Slovenskej republike udeleného Agentúrou na podporu výskumu a vývoja, číslo projektu APVV-0448-10.

NĚKOLIK POZNÁMEK K DOKAZOVÁNÍ V ŘÍZENÍ VE STATUSOVÝCH VĚCECH MANŽELSKÝCH

JUDr. Renáta Šínová, Ph.D.¹

Univerzita Palackého v Olomouci, Právnická fakulta
Katedra občanského práva a pracovního práva

Několik poznámek k dokazování v řízení ve statusových věcech manželských

Článek se věnuje specifikám dokazování v řízení ve statusových věcech manželských. Upozorňuje na procesní odlišnosti těchto řízení, zejména řízení o neplatnost manželství a řízení o rozvod manželství. Zvláštní pozornost je věnována rozdílným postupům, které soud musí dodržet v návaznosti na to, z jakého důvodu se navrhovatel domáhá vyslovení neplatnosti manželství. Následně článek informuje o koncepci, jakou zvolil český zákonodárce v nové právní úpravě těchto řízení účinné od 1. 1. 2014.

Some notes on taking evidence in divorce proceedings or marriage annulment

The article deals with particularities of legal regulation in respect to taking evidence in divorce proceedings or marriage annulment. It focuses on procedural differences between the court proceedings in the aforementioned cases. Special attention is given to different courses courts must adhere to in consequence of the reason given for annulment. Subsequently the article informs about the new concept the Czech legislator chose for the new legal regulation of the pertinent proceedings. The new legal regulation entered into force on 1st of January 2014.

Quelques remarques sur obtention des preuves dans les procédures pour déclarer divorce ou nullité de mariage

Le sujet de cet article sont les différences qui concernent obtention de preuves dans les procédures sur divorce ou nullité de mariage. L'article informe les

¹ Odborná asistentka na Katedře občanského práva a pracovního práva na Právnické fakultě Univerzity Palackého v Olomouci, advokátní koncipientka v advokátní kanceláři Mgr. Čestmíra Sekaniny.

lecteurs sur les distinctions de procedure sur divorce ou nullité de mariage en ce qui concerne les procedures differentes les courts doivent d'executer selon le raison de nullité de mariage le plaignant a donné dans son action. Apres, l'article aussi fait connaitre le conception nouvelle que le législateur a choisi pour la regulation nouvelle de cettis procedure dans le loi sur les procedures speciales. Le loi a entré en viguer le 1ere de Janvier 2014.

Klíčová slova: civilní proces, dokazování, rozvod, neplatnost manželství

Keywords: civil procedure, taking of evidence, marriage annulment

Les mots clés: procedure civile, obtention de preuves, divorce, nullité de mariage

KELSENOVSKÁ A AMERICKÁ KONCEPCIA ÚSTAVNÉHO SÚDNICTVA

JUDr. Martin Turčan, PhD.

Univerzita Komenského v Bratislave, Právnická fakulta
Katedra teórie práva a sociálnych vied

Kelsenovská a americká koncepcia ústavného súdництва

V tomto príspevku sa autor venuje porovnaniu dvoch základných modelov ústavného súdництва – kontinentálnemu, ktoré vďaka za svoj vznik významnému právnemu teoretikovi 20. storočia, predstaviteľovi školy právneho normativizmu, Hansovi Kelsenovi, a americkému, ktorý je typický najmä absenciou osobitnej inštitúcie ústavného súdu.

Kelsenian and American concept of constitutional review

In his paper the author compares two basic models of constitutional review – the continental, which owes its existence to Hans Kelsen – the outstanding legal theorist of the 20th century and representative of school of legal normativism, and the American, which is typical mainly for the absence of separate institution of constitutional court.

Kelsenische und amerikanische Konzeption des Verfassungsgerichtswesens

Im Beitrag befasst sich der Autor mit dem Vergleich von zwei prinzipiellen Modellen des Verfassungsgerichtswesens: das kontinentale, das ihrer Existenz dem bedeutsamen Rechtstheoretiker des 20. Jahrhunderts und Darsteller des Rechtsnormativismus Hans Kelsen verdankt, und das amerikanische, das besonders durch die Abwesenheit des Verfassungsgerichts kennzeichnend ist.

Kľúčové slová: Hans Kelsen, ústavný súd, prieskum ústavnosti

Keywords: Hans Kelsen, constitutional court, constitutional review

Schlüsselbegriffe: Hans Kelsen, Verfassungsgericht, Forschung von Verfassungsmäßigkeit

ZÁVÄZKY PODĽA CIVILNÉHO, HONORÁRNEHO A PRIRODZENÉHO PRÁVA

JUDr. Ing. Michal Turošík, PhD.

Vysoká škola v Sládkovičove, Fakulta práva Janka Jesenského,
Katedra právnych dejín

Závazky podľa civilného, honorárneho a prirodzeného práva

Príspevok sa bude zaoberať charakteristikou rímskych záväzkov z pohľadu 3 základných typov prameňov práva. Metódou jeho tvorby nie je len obsahová analýza vyúsťujúca do syntézy získaných informácií, ktorých aplikáciu sa budeme snažiť doložiť na konkrétnych fragmentoch pôvodných prameňov, ale aj komparáciou medzi záväzkami pochádzajúcimi z *ius civile*, *ius honorarium* a *ius naturale*.

Obligations under civil, honorary and natural law

The paper deals with the nature of Roman law obligations in respect of three basic sources of law. The method used is not only its content analysis resulting in the synthesis of the information obtained, the application of which will be shown by concrete fragments of original sources, but also a comparison of obligations coming from *iuris civile*, *ius honorarium* and *ius naturale*.

Verbindlichkeiten nach dem Zivil-, Amts- und Naturrecht

Der Beitrag befasst sich mit der Charakteristik von Verbindlichkeiten nach dem Römischen Recht aus der Sicht der Dreigliederung von Rechtsquellen. Als Arbeitsmethode wurden nicht nur die Inhaltsanalyse und die Synthese, die aufgrund konkreter, urkundlich belegter Quellenfragmente erzielt wurde, sondern auch die Vergleichung von Verbindlichkeiten aus *ius civile*, *ius honorarium* und *ius naturale* angewendet.

Kľúčové slová: záväzkov, civilné, naturálne, honorárne právo

Keywords: obligation, civil, natural, honorary law

Schlüsselbegriffe: Verbindlichkeit, Zivil-, Amts- und Naturrecht

**ANALÝZA PRÁVNEJ ÚPRAVY POUŽITIA SILY
V MEDZINÁRODNOM PRÁVE V KONTEXTE VÝVOJA
VZŤAHOV MEDZI RUSKOM A UKRAJINOU**

Doc. JUDr. Peter Vršanský, CSc.

Univerzita Komenského v Bratislave, Právnická fakulta
Katedra medzinárodného práva a európskeho práva

**Analýza právnej úpravy použitia sily v medzinárodnom práve v kontexte
vývoja vzťahov medzi Ruskom a Ukrajinou**

Súčasnú udalosť na Ukrajine potvrdzujú, že v oblasti teórie medzinárodného práva je stále potrebné venovať pozornosť objektívnej teoretickej analýze právnej úpravy použitia sily v medzinárodnom práve. Osobitne analýze otázok zákazu útočnej vojny, anexie a ďalších súvisiacich problémov. S využitím historickoprávnej analýzy a sémantickej analýzy, ako aj ďalších metód vedeckej práce autor skúma vývoj vedúci k zákazu agresie ako aj osobitné právne situácie, v ktorých je povolené legálne použitie sily v súčasnom medzinárodnom práve a v medzinárodných vzťahoch. Pozornosť je venovaná aj podmienkam vzniku zodpovednosti štátu za medzinárodné protiprávne konanie a okolnostiam vylučujúcim protiprávnosť. Na záver článku autor formuluje niektoré všeobecné závery, ktoré vyplývajú z analýzy na úrovni *occasio legis* v súvislosti s možným medzinárodnopolitickým vývojom v Európe a vo vzťahoch Ruska a Ukrajiny.

**Legal analysis of the international law regulations related to the Use
of Force in the light of developments in relations between Russia
and Ukraine**

Current developments in Ukraine show that there still exists a necessity in the International Public Law to draw attention to an impartial analysis of the Use of Force issues, namely, to the question of aggression, annexation and other related issues. By using historical and semantic methods of work, the author analyses both the developments that resulted in prohibition of aggression and the particular legal situations, in which the Use of Force represents a legal instrument in international relations in the International Law perspective. Origin of state responsibility is also under consideration including circumstances precluding wrongfulness of state's conduct. Some general

conclusions based on the *occasio legis* analysis regarding future international relations developments in Europe and in relations between Russia and Ukraine have been formulated at the end of article.

Die Analyse der Rechtsregelung von Gewaltanwendung im internationalen Recht hinsichtlich der Entwicklung von Beziehungen zwischen Russland und der Ukraine

Gegenwärtige Ereignisse in der Ukraine bestätigen, dass es auf dem Gebiet der Theorie des internationalen Rechts dauernd notwendig ist, der objektiven theoretischen Analyse der Rechtsregelung von Gewaltanwendung im internationalen Recht, besonders der Frage des Verbotes des Angriffskriegs große Aufmerksamkeit zu widmen. Durch die Vornahme von historisch-rechtlicher und semantischer Analyse erforscht der Verfasser die zum Verbot der Aggression führende Entwicklung sowie besondere Rechtssituationen, in denen eine legale Anwendung von Gewalt im gegenwärtigen internationalen Recht und in internationalen Beziehungen erlaubt ist. Ebenso richtet er sein Augenmerk auf die Bedingungen, unter denen der Staat für sein internationales rechtswidriges Handeln die Verantwortung übernimmt, sowie auf die die Rechtswidrigkeit ausschließenden Umstände. Zuletzt formuliert der Autor einige allgemeine Schlussfolgerungen, die sich aus der Analyse auf der Ebene *occasio legis* in Zusammenhang mit der möglichen internationalpolitischen Entwicklung in Europa und den Beziehungen zwischen Russland und der Ukraine ergeben.

Kľúčové slová: medzinárodné právo verejné, výklad medzinárodných zmlúv, zákaz útočnej vojny; povolené použitie sily; zodpovednosť štátu; *occasio legis*

Keywords: Public International Law, interpretation of international treaties, prohibition of aggression, legal use of force, state responsibility, *occasio legis*

Schlüsselbegriffe: internationales öffentliches Recht, Verbot des Angriffskriegs, erlaubte Gewaltanwendung, Verantwortlichkeit des Staates, *occasio legis*